

หัวข้อวิจัย	การพัฒนาารูปแบบการดำเนินงานป้องกันและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชน
ชื่อผู้วิจัย	ปาริชาติ วงษ์วิศรธา, ดร. ทองทิพย์ สละวงษ์ลักษณ์, ดร. จารุวรรณ ไตรทิพย์ สมบัติและดร. ธีรภูมิ ธรรมกุล
หน่วยงาน	คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบรูปแบบการดำเนินงานป้องกันและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชนเขตชนบทโดยที่มสุขภาพตำบลของตำบลโป่งแดงอำเภอขามทะเลสอจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งดำเนินการในอาสาสมัคร 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทีมที่เลี้ยง จำนวน 7 คน และกลุ่มทีมสุขภาพตำบล จำนวน 32 คนเก็บข้อมูลโดยใช้แบบทดสอบประเมินความรู้และทักษะของทีมสุขภาพระดับตำบลแบบประเมินหลังการเข้าอบรมแบบติดตามประเมินผลและสะท้อนกลับและแบบประเมินความพึงพอใจ ผลการศึกษาพบว่ารูปแบบการดำเนินงานป้องกันและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชนตำบลโป่งแดงเป็นรูปแบบกลไกทีมสุขภาพประจำตำบลโดยที่มสุขภาพตำบลเข้ามามีบทบาทหลักในการดำเนินงาน ซึ่งที่มสุขภาพจะได้รับการสนับสนุนพัฒนาศักยภาพด้านความรู้และทักษะ และกำกับติดตาม และประเมินผลจากทีมที่เลี้ยงและทีมวิจัย ใช้การจัดทำแบบจำลองแผนงานโครงการ (Logic Model) โดยการดำเนินงานของทีมสุขภาพประจำตำบลมี 4 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ 1) สร้างสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างกระแสในชุมชน 2) รณรงค์สร้างกระแสไม่ดื่มสุราในงานบุญ ประเพณี 3) สร้างความรู้ ความตระหนัก การรับรู้ด้านกฎหมายและกฎระเบียบชุมชนและ 4) ติดตาม ตรวจสอบ เฝ้าระวังการกระทำผิดกฎหมายในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และกฎระเบียบชุมชนในรูปคณะกรรมการปัจจัยความสำเร็จของการดำเนินงานของพื้นที่คือ มีที่มสุขภาพประจำตำบลมีผู้นำชุมชนที่เข้มแข็ง ประชาชนในหมู่บ้านเข้าใจและเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ การมีทีมที่เลี้ยงที่ติดตามและให้ข้อเสนอแนะ

ดังนั้นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกภาคส่วน ควรผลักดันให้ชุมชนชนบทมีการทำงานในรูปแบบทีมสุขภาพตำบลและพัฒนาให้ทีมมีความรู้และทักษะการดำเนินงานป้องกันและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อประโยชน์ต่อการบังคับใช้กฎหมาย นำไปสู่การลดนักดื่มได้ต่อไป

Title Model development of prevent and behavior modification of alcohol consumption among young people

Researchers Parichat Wongwarissara, Tongtip Sarawongluck, Jaruwan Tritipsombut
Theerawut Thammakun

Institute Faculty of Public Health, Nakhon Ratchasima Rajabhat University

ABSTRACT

The objective of the study was to develop model of prevention and behavior modification of alcohol consumption among young people in a rural area by Pong Daeng health promotion team of Kham Thale So, Nakhon Ratchasima. The volunteer team was divided into 2 smaller teams, which are 7-member mentoring team and 32-member health promotion team. The data were collected by... . The result of the study was that the model was a cooperation between mentoring team and health promotion team. The health promotion team took a leading role and was provided additional knowledge, skills, monitoring and assessment by the mentoring team, applying Logic Model. The practices of the health promotion team are as follows: 1) using the advertising media to create trend in community 2) campaign for alcohol-free zones 3) increase knowledge and awareness of laws and community orders relating to alcohol control 4) follow up, visit and inspect illegal actions against the alcohol-controlling laws and community orders, as a team.

The indexes of success of the practices in the area are as follows: having the health promotion team, having active community leaders, community members' understanding and willing to participate in activities and having the effective mentoring team.

Thereby, the model of the health mentoring team should be promoted in rural areas and the members' knowledge and skills in prevention and behavior modification of alcohol consumption should be developed in accordance with legal regulations, resulting in the decrease of alcohol consumers.